

Deželni zbor štajarski.

Gradec, 5. aprila.

Da se nemštvo v Celji in okolici zmirom bolj pospešuje, izmislil si je deželni odbor jako izdaten pripomoček. Deželnemu zboru predlaga namreč sledeče: 1. Za nemški zavod (Studentenheim) v Celju se napravite 2 štipendiji po 300 gld., skupaj 600 gld. 2. V istem zavodu se vstanovi 10 štipendij po 150 gld., skupaj 1500 gld. 3. Na c. kr. gimnaziji v Celji se napravi 10 štipendij in sicer pet po 100 gld. in 5 po 80 gld. in sicer tako dolgo, dokler je gimnazija vravnana, kakoršna je zdaj! skupaj 900 gld. Vse te dobrote uživajo dijaki, ki so I. razred napravili na c. kr. gimnaziji celjski.

Deželni odbor vtemeljuje svoj predlog s tem, da se je bati radi V. razreda, ki se je letošnje šolsko leto ustanovil v Ptuj, da bi se vtegnilo skrajšati število gimnazijcev na celjski višji gimnaziji.

To opravičenje je pa prav smešno. Saj priznava deželni odbor sam v istem predlogu, da se vsled tega, ker se je v Ptujem otvoril letos V. gimnazijski razred, nikakor ni skrajšalo število nemških gimnazijcev v Celji. Zajec tiči v drugem grmu. Strah jih je pred slovensko gimnazijo v Celju, zato plačujejo z denarji slovenskih davkoplačevalcev nemške dijake, da bi obiskovali gimnazijo v Celji. To je nov napad Nemcev na štajarske Slovence!

Slovanski minister.

Kakor znano, je sedanji finančni minister dr. Kaizl rodem Čeh. Vsled tega je samoumevno, da je Slovanom naklonjen, v kolikor ga ne ovira nemško uradništvo. V Dalmaciji so imeli doslej finančni uradi za morski promet ladije samo z nemškimi in italijanskimi napisi. Na ukaz ministra dr. Kaizla pa je izdalo sedaj finančno ravnateljstvo naredbo, po kateri morajo biti na vseh finančnih ladjah v Dalmaciji tudi hrvatska imena. Seveda dr. Kaizl ni dal s tem nobene predprave Hrvatom, ampak samo golo pravico, katero so jim drugi ministri odrekli.

Posvetovanja Nemcev.

Ko so Slovani v zvezi s katoliškimi Nemci dobili v državnem zboru večino v roke, takrat so drugi nemški poslanci popolnoma izgubili mirno, razsodno mišljenje. Kakor paglavci, če jih razdraži, začeli so v državnem zboru razbijati, kričati in se tepsti. Mislili so, da se bodo Slovani prestrašili ter dali naenkrat vajeti iz rok. A Slovani so

stali in še stojijo trdno. Nemci so uvideli, da s kričanjem nič ne opravijo. Zato so imeli zadnje dni na Dunaju skupna posvetovanja, da si sestavijo nadaljni program za svojo vojsko. Nočejo samo kričati še v bodoče, ampak tudi postaviti zahteve. Toda Nemci so že zavozili in program pride prepozno.

Zavedna češka delavca.

Nemški občinski odbor v Husovicah je pisal, kakor poroča «Slovenski List», upravi rudnikov v Vsekazih, da bi odslovila dva rudarja, ker nista pošiljala svojih otrok v nemške šole v Husovicah. Toda odločna in zavedna češka delavca se nista uklonila zahtevi svojega delodajalca, da bi jela pošiljati svoje otroke v nemške šole. Ostavila sta raje zagriženega Prusaka, ter šla iskat dela drugam ter pošiljata svoje otroke še na dalje v poštene češke šole. Kako nasilni so pač ti pruski delodajalci! Za tisti košček kruha, ki ga delavec itak s krvavimi žulji zasluži, naj mu žrtvuje še svojo narodnost.

Zadružno gibanje.

Zadnji četrtek sta se vršila v Ljubljani dva shoda, na enem so se slovenski kmetje navduševali za različne gospodarske zadruge, na drugem pa so slovensko-liberalna in nemškutarska gospoda zabavljala proti njim. Seveda se slovenski kmetje ne bodo dali zmotiti s praznimi zabavljicami. Če naši liberalci in nemškutarji ne bodo hoteli kmetu pomagati v boju za vsakdanji kruh, nič ne dé, slovenski kmet je dovolj razumen, da si sam pomaga. Sicer pa bodo katoliški slovenski možje vedno stali ob strani preveč zatiranih stanov.

Po Trstu hrepenijo.

V Rimu se je vršil mejnarodni časnikarski shod, katerega je obiskal tudi italijanski kralj Humbert. Ko se je razgovarjal s časnikarji, bil je posebno ljubezniv z urednikom tržaškega časnika «Il Piccolo», ga izpraševal o razmerah v Trstu in narodnem boju, ter mu baje parkrat prijateljski stisnil roko. Zdi se, da bi Italijani jako radi dobili Trst in tržaško obal v svoje roke. Nimajo slabega okusa! Toda, kaj ne, slovenski fantje in možje, italijanski pojacejni Vašemu cesarju ne bodo vzeli niti koščka zemlje, dokler se znate Vi puško nositi?

Draga vojska.

Zadnja vojska s Španijo bo stala Amerikane velikanske svote denarja. Poleg svote 60 milijonov, katere so morali plačati za nakup potrebnih vojakov, treba jim je po-

ravnati še nekaj naknadno predloženih računov. Toda, to še ni vse. Vsi v zadnji vojski ranjeni in sedaj za delo nesposobni vojaki so vložili prošnje za vpokojenje s primerno pokojnino. Že sedaj je vloženo nad 2000 takih prošenj, računati se pa sme, da se bo to število gotovo podesetorilo. Ameriški zakladni minister bo moral torej precej globoko seči v državno zakladnico in vlada se bo najbrže v bodoče gotovo desetkrat premislila, predno bo znova pričela jednako drago, brezvspešno in nekoristno vojsko.

Dopisi.

Iz Žalca. (Za blagor kmečkega stanu.) Naj omenim nekoliko o takojmenovanih konsumnih društvih, katerih se trgovci in to po pravici bojijo. Enkrat za vselej bodi povedano, da kmetijske zadruge nimajo namena postati trgovci in se pečati s kupovanjem in prodajo živil, pijače, obleke in drugih za dom potrebnih stvari, ampak kmetijske zadruge take, kakoršna je kmetijska zadruga v Žalcu in kakoršne se pod njenim vodstvom snujejo, imajo in morajo imeti le ta namen, da delajo z vsemi dovoljenimi sredstvi nato, da pridelajo kmetovalci na ravno tisti zemlji dvakrat, trikrat toliko kakor dosedaj in sicer boljše blago kakor dosihmal, da si nabavijo v strokovnjaških kmetijskih šolah vednosti in omike, si zboljšajo in pomnožijo živino, in so tako z dobrim, finim blagom možni konkurirati z drugimi deželami. Kmetijske zadruge imajo namen posredovanja in poduka, a ne namen kupčije. Kmetijske zadruge nimajo in ne smejo imeti namena škodovati trgovskemu stanu, nego imajo in morajo imeti namen, dvigniti kmetijski stan do blagostanja in večje veljave. Ker pa sta z blagostanjem kmetijstva strogo in tesno zedinjena obrtni in trgovski stan, zato pa se kmetijskih zadrug kakoršna je kmetijska zadruga v Žalcu in kakoršne se pod vodstvom iste snujejo in se bodejo osnovala drugod, ni potreba bati niti obrtniku niti trgovcu ali kateremu drugemu stanu, kajti vsaki stan ima denar, če ga ima oratar. Ivan Kač.

Iz Marnberga. (Jaka, bodi pameten!) Še ni prav dolgo časa, odkar je bil naš dobri Matjaš v trški krčmi. On zna dobro gospodariti, zato mu pa nobeden ne zameri, ako si ga enkrat kozarček privoščil. Matjaš sicer ne govori mnogo, pa vince ima veliko moč in tudi njemu jezik razveže. Trški Jaka ga pa nalašč pika, da bi več iz njega spravil. Veliko se razgovarjata in pretuhtata; naslednje pa naj še drugi zvedo:

kralju Ludoviku in se 3000 drugim Francozom. Sicer pa omenim, da obeliskove strani niso celo prazne in gladke, ampak napisane ali bolje: vrezane so jim čudne kavke in znamenja, kojim pravimo hieroglifi; tako namreč se imenuje najstarejša pisava. — Tukaj pač tudi vidimo, kako se prerokovanja Božja natančno izpolnjujejo, na pr. kar beremo pri preroku Jeremiji (43, 13): «In bo razdrobil stebre solnčne hiše, ki so v egiptovski deželi in temple egiptovskih bogov bo požgal z ognjem». Tudi prerok Izaija (9, 18—25) govori o solnčnem mestu in prerokuje Egiptu usodo, koja mu je od Boga odločena; pa pomenljivo je, da se še niso celo izpolnile sledeče besede: «Gospod bo tedaj Egipt udaril in ga ozdravil, in spreobrnili se bodo h Gospodu in se bo ž njimi spravil in jih ozdravil.» Bog je namreč Egipt udaril z muhamedansko krivo vero; pa kakor iz prerokovanja razvidimo, bodo se Egipčani pred sodnim dnevom še spreobrnili h krščanski veri, ktera je že nekdanj tam cvetela.

Še nekje se moramo oglasiti, preden zapustimo starodavni Egipt. Rekel sem že, da sem se v Kajri zelo tujega čutil, ker sem videl da sem v krajih, kjer ima še satan posebno veliko oblast; pa vendar našel sem tam dva znanca, in sicer enega med rajnimi, drugega pa med živimi. Bolehen duhovnik naše sta-

roslavne lavantske škofije g. Al. Urban bežal je pred nekterimi leti pred hladno in ostro severno sapo v Egipt, ker v Afriki je tudi po zimi toplo in posebno tisti, ki so na pljučih bolni, dihaajo lažje v tem suhem in gorkem zraku; blizu gicejskih piramid, ob robu puščave je velikansk hotel, kamor se hodijo zdraviti boleniki raznih evropskih narodov. Za našega rojaka pa tudi tukaj ni bilo več pomoči ali leka; umrl je in njegovo truplo počiva na kajrskem pokopališču, torej daleč od nas — v tuji zemlji; upam pa, da njegova blaga duša že uživa nebeško veselje. R. I. P.!

Moj zivi afrikanski znanec pa je pravi svetlo črni zamorec s čudnim, dolgim imenom: Daniel Sorur Farim Den. Rojen je od paganskih starišev, sužnjev blizu Kartuma, glavnega mesta afrikanske dežele Sudan, v kateri je sv. evangelijski najprej oznanjal slovenski misijonar slavni Knoblehar. Ko je mali deček videl, kako se katoliški misijonarji lepo obnašajo in kako so dobri proti zaničevanim zamorcem, je z velikim zaupanjem k njim pribežal in jih prosil, naj bi ga celo za svojega sprejeli; misijonarji so to tudi radi storili, toda stariši zahtevali so mladega beguna nazaj; pride njegova mati v misijonsko hišo in ga hoče vzeti seboj, pa deček se odločno zoperstavlja; čez nekaj

tednov pride mati drugokrat, in si ga skuša zopet pridobiti z dobrim in potem tudi s hudim, pa vse je zastoj; nato položi razjarjena paganska mati svojemu sinčku roke na glavo in ga slovesno — prekolne in zaroti, da ga nikdar več ne spozna za svojega sina; in res od tega trenutka ni ubogi zamoreček nikoli več videl svoje ljube matere. Deček je bil zelo nadarjen in se je najprej šolal v Afriki, potem pa v Rimu, kjer je bil tudi za duhovnika posvečen. Zdej je za učitelja in predstojnika v deškem zavodu v Heluanu blizu Kajre; govori več jezikov: francoskega, italijanskega, nemškega, arabskega in svojega zamorskega; pred kakimi 15 leti bil je s svojim škofom Sogaro v Mariboru, kjer je tudi v stolnici maševal, in pri tej priliki sem ga spoznal; mogoče je, da ima previdnost Božja še velike namene ž njim. Zadovoljen je celo se svojim stanom; samo to ga boli, da nikdar več ni mogel najti in videti svojih ljubih starišev; pa on še vedno moli in mašuje v ta namen, da bi mili Bog že kmalu podelil milost sv. vere njegovim sorodnikom in drugim zamorcem; prosim Vas, ljubi Slovenci, spominjajte se tudi Vi včasih v svojih molitvah, ubogih afrikanskih zamorcev!